

enne kui ta kõbliffuks saab, oña paiga peale tulla, kas pörgusse ehk taewa. Ja se puhastamise tulli on eakene 9 korda kibbedam, kui se ürikene tulli siin ma peal. Et nüüd selle tulle seest rutto wälja sada, sest seal ei olnud mitte nõnda wäga kido, wäärt pehme, kui padja sängis, ei nõndagi ea, kui tallo pojja saumas, kos ea pang ferriselle eideti, olli wajja preestriffid palluda, et nemad selle waese ingelese eest palluffid, ja ramatute seest loeffid. — Igga nende pühha meeste su ei olnud ka mitte krono affi, et ta ei olleks mitte kullunud; ta maksis rahha, ja se rahha läks ferriko laeka, ferriko laekast papsti ja teima inglite kõhto. Igga päawa ellati surelt, suremalt, kui mõni keiser ehk kuningas ellab, sest se papst olli ja se issand ülle kõige se ma; ka pörgo ja taewa wõtmed ollid temma käes. Üks nisuggune füst ei wõinud om- metegi mitte maddalalt ellada. Sedda wiisi leiti nüüd kõikisuggusid muud õppetuiji weel, ja et se rahwas leidma ei saaks, et need kõik walledõppetuffid on, kelati tedda kangeste ja lange trahwiga ärra, bibli ramatut luggemast, mis ükspäimiss preestritelle kätte anti. — Ja et rahwas sedda ei mõistaks, loeti tedda Laddina kele peal ette. Ja nõnda rõhuti siis ka weel igga muu piddi rahwast mahha, tedda ifka rumalamaks ja rumalamaks teha, sest et rumala rahwa ülle ea walliffeta on. Rumala rahwalle wõib kõiki ette ütelda, mis sa tahhad, ta ussub ifka, kos oiks se siis ka wai se kõige ullem

ullus; ta kuleb ifka sure süggawa ussuga selle peale, teeb waggadusse sees täno pärrast weel peälegi oña kuf- rufest lahti ja puiab oña õppetajjat se kalli sure ande eest ni paljo kui temal se wõimalik on, tassuda. Nüüd siggineffid se kesmesse aja sees ka weel need mugid ja nonnid ülles, kes kui seiswa wäggi se papsti eest seifid ja sõddiffid, kõiki neid kallid õppetuiji waggal näol rahwalle õppetates ja kulutates isse enda ja papsti kassuks ja mele eaks. Need kääffid, kuida meie õnnis Luther sedda ütleb, kui täiad möda maad ja üneffid weel sedda wimast werre tilka rahwa seest wälja, rahwa inge õnneks, kuida sedda iggal pool õp- petati, kerjassid ja korjassid ifka waestelle ja ferrifulle, õnnistassid ja jutlustassid neid kallid andjid ja töotassid neile taewast, ka üksford kerget wäljasamist se puhas- tamisse tulle seest. Nõnda wiisi langes ka siis tõeste se rah- wass süggawa piimedusse sisse, ja need kallid mõtted ja tar- kuffed, mis wanal ajal se tark Gräka, Roma ja Ägüptusse rahwass, sedda piimediks pagganiks üiti, mõistfid, said su- tumatta oisa. Mõdda enam nüüd se waene rahwass piime- dusse sisse langes, mudda enam kuningad ja keisrid papsti eest rumala rahwa pärrast, sedda papst silma pilk nende wasto ülleskibhotata wõis, wärriseffid, sest jo ollid mitto kuningad papstist ärra nedetud, ja üks keiser Saksa maal, nimõga Heinrich 4, kolm päwa ja kolm ööd Januari kuul paljasjalgselt ja palja peaga, üksi willase särgi sees trahwiks wäljas owi peal petud, — sedda enam lääffid need mugid, nonnid ja preestrid julgeks, nõnda